

Ο Φίλιππος, 16.11.1992

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

«Το παιχνίδι της τρέλας και της φρονιμάδας»

«Το παιχνίδι της τρέλας και της φρονιμάδας» του Γ. Θεοτοκά από το ΘΟΚ. Σκηνοθεσία: Μόνικα Βασιλείου. Σκηνικά - κοστούμια: Γιάννης Τουμαζής. Μουσική: Λένια Σέρρη. Παίζουν: Σταύρος Λούρας, Λένια Σορόκου, Κώστας Δημητρίου, Στέλιος Καυκαρίδης, Αννίτα Σαντοριναίου, Αντρέας Τσουρής κ.α.

Όταν το βάρος της παράστασης το μοιράζονται πολλοί, του καθενός πέφτει λίγο. Και τότε οι ηθοποιοί νιώθουν ασφάλεια και άνεση καλυμμένοι πίσω από μια ομαδική ευθύνη. Ο Θίασος του ΘΟΚ τελευταία τόσο συχνά βγαίνει στη σκηνή σχεδόν σύσσωμος, σαν μια μεγάλη χαρούμενη παρέα, μαζί με τους έκτακτους συνεργάτες και ερασιτέχνες κομπάρσους, που γίνεται όλο και πιο δύσκολο να φανταστείς τον καθένα από τους ηθοποιούς να στέκει μόνος του μπροστά στα σοβαρά και προσηλωμένα μάτια του κοινού σηκώνοντας το βάρος μεγάλου δραματικού ρόλου χωρίς να κρύβεται μέσα στο πολύχρωμο πλήθος των συναδέλφων του.

«Κάρμεν», «Ισαβέλλα», «Στης Κύπρου το Βασίλειο»... Έργα που διαφέρουν μεταξύ τους σε όλα: εποχή, στυλ, δραματικό είδος, ποιότητα, σκηνοθετική πατρότητα, αλλά η ομοιότητα στη σκηνική τους παρουσίαση τα ενώνει σε μια γραμμή «θεατρικών εορτασμών». Μπορούμε μόνο να ελπίζουμε πως αυτό δεν θα είναι ζημιογόνο για το υποκριτικό ποίον των ηθοποιών του θιάσου, οι οποίοι σπάνια εξασκούνται στην «άρση βαρών». Αμφιβάλλω όμως αν εμείς, σαν μόνιμο κοινό του ΘΟΚ, δεν θα χάσουμε τη «φόρμα» μας και τελικά να μη μπορούμε να αντέξουμε στη σκηνή κάτι λιγότερο διασκεδαστικό, κάτι πιο χαμηλόφωνο, πιο συγκρατημένο στην έκφραση, κάποιο έργο που να επιτρέπει στους ηθοποιούς να δημιουργούν λεπτεπίεστές επικοινωνίες με κάθε θεατή... Τσέχοφ, ας πούμε, η Στρίμπεργκ, ή Ίψεν...

Το γεγονός ότι η σειρά «των θεατρικών εορτασμών» έχει προηγηθεί και φτάνει μέχρι την παράσταση του «Παιχνιδιού της τρέλας και της φρονιμάδας» δίνει μια όχι και τόσο ευνοϊκή προοπτική στην παράσταση.

Οι ιδιαιτερότητες της χάνονται, ενώ οι ομοιότητές της με τις προηγούμενες παραστάσεις του ΘΟΚ φαίνονται πολύ. Δεν θα ήθε-

λα όμως να ακούγομαι σαν μέλος του τετράγωνου κόμματος της φρονιμάδας μπροστά στο «τρελό παιχνίδι». Στο κάτω κάτω η σκηνοθέτης της παράστασης Μόνικα Βασιλείου δεν φέρνει καμιά ευθύνη για την στρατηγική ρεπερτορίου του ΘΟΚ παρά μόνο για την συγκεκριμένη παράσταση.

Η Σκηνοθέτης πράγματι ένωσε την ομορφιά του έργου του Θεοτοκά, τη χαρούμενη του καλοσύνη και τη φρόνιμη του λογιότητα. Έχοντας σαν δεδομένο το ψηλό υποκριτικό επίπεδο των συντελεστών της παράστασης στόχευε στην ποιοτική κομψότητα του συνόλου. Έδωσε περισσότερο βάρος στην ποιητική ομορφιά παρά στο πονηρό χιούμορ των καταστάσεων.

Επειδή η αισθητική πλευρά είχε μεγάλη σημασία για την σκηνοθεσία η σκηνογραφία της παράστασης έπαιζε αποφασιστικό ρόλο, είναι η πρώτη σκηνογραφική δουλειά του Γιάννη Τουμαζή στο Κυπριακό θέατρο και μετά από την έκθεση του για τη Λευκωσία την περίμενα με ενδιαφέρον. Είχε πλούσια πηγή —τη βυζαντινή τέχνη και απ' εκεί άντλησε πολλά στοιχεία: Τη μετωπική απεικόνιση των φιγούρων και την τοποθέτηση τους στο πρώτο πλάνο, τη δημιουργία της προοπτικής με την κατεύθυνση των πλαϊνών δοκών και των εγχρώμων επιπέδων προς το οικοδόμημα στο βάθος, την επιδεικτική πολυτέλεια των χρωμάτων και των λεπτομερειών.

Πώς όμως μεταφέρεται η ζωγραφική στην ενδυματολογία; Ο Σκηνογράφος προσπαθεί την κάθε ζωγραφική λεπτομέρεια να την αποδώσει στα κοστούμια χρησιμοποιώντας πληθώρα «αξεσουάρ» και μεγάλη ποικιλία υφασμάτων, παίζοντας με τη διαφορά των ποιητήτων και των αποχρώσεων τους. Αλλά εκεί που οι ζωγραφικές λεπτομέρειες αποτελούσαν αισθητικά ενιαία σύνολα ή αντίστοιχες ενδυματολογικές δεν ενώνονται οπτικά και παραμένουν ανεξάρτητα αντικείμενα, έτσι που τα κοστούμια κάπου καταντούν φλύαρα. Για να γίνει πιο σαφής πρέπει να αναφερθώ στα κοστούμια του «Πέτρου Α» τα οποία αποτελούσαν μια ενιαία οργανική εικαστική σύνθεση (Α. Αγγελής). Ό,τι αφορά την επιλογή των υφασμάτων ας θυμηθούμε «τα κοστούμια» του έργου «Στης Κύπρου το Βασίλειο» (Στ. Αντωνόπουλος), όπου η όραση σχεδόν μετατρεπόταν σε αφή, τόσο σημασία είχε δοθεί στην επιλογή των υλικών.

Ό,τι είχα να πω για την υποκριτική πλευρά της παράστασης το είπα στην αρχή του σημειώματος. Όλοι άνετοι ασφαλείς, εύκολα κρατούν τα μικρά βαρην των ρόλων τους. Ακόμα και οι καλύτεροι όπως η Σαντοριναίου, ο Δημητρίου, ο Τσουρής, η Σορόκου, ο Βήχας πρόσφεραν πραγματική ευχαρίστηση όχι όμως έκπληξη.

ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ